

СОВЕТ
СТАРОКАКЕРЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КӘКЕРЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

с.Старые Какерли

КАРАР

2020 елның 20 мае

№ 62/2

Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Иске Кәкерле
авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренен
этика һәм хезмәт тәртибе Кодексын
яна редакциядә раслау турында

2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясенә муниципаль хезмәт турында» гы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы 885 номерлы «Дәүләт хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында» гы Указы, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турындағы 25.06.2013 елдагы 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләренең үз вазыйфаи бурычларын үтәүнен нәтижәлелеген арттыру максатында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе Кодексын яңа күшымта итеп бирелә торган редакциядә раслау турында.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге башлыгы муниципаль хезмәткәрләрне әлеге карап белән шәхсән таныштыруны тәэмим итәргә.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советының 25.02.2011 ел, № 5/4 карапы үз көчен югалткан дип санау турында.

4. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы сайтында авыл жирлеге бүлгендә урнаштырырга.

5. Әлеге карап рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

6. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советының төзелеш, элемтә, эйләнә-тире мөхитне һәм җәмәгать тәртибен саклау буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Иске Кәкерле
авыл жирлеге Башлыгы
вазыйфаларын башкаручы:

Л.Исхаков Н.Л.Исхаков

Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы
карапы белән Татарстан

Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советының 2020 елның 20 маенданы 62/2 номерлы карары белән расланды

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы (алга таба - Кодекс) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы тору турында», 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында», Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы Указы, Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы указы нигезендә эшләнде. № 885» дәүләт хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында " Татарстан Республикасы Законы, Муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендейге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, муниципаль хезмәткәрләренең этик нормаларын һәм хезмәттәге үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрен абуен, граждандарның жирле үзидарә органнарына ышанычын нығытуга ярдәм итү максатларында муниципаль хезмәткәрләренең этик нормаларын һәм хезмәт тәртибен билгеләү максатларында.

2. Кодекс профессиональ хезмәт этикасының һәм хезмәт тәртибенең гомуми принципларыннан гыйбарәт, аларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, биләгән вазыфаларына бәйсез рәвештә, эш итәргә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Иске Кәкерле авыл жирлегенә муниципаль хезмәткә керүче Россия Федерациясе гражданы әлеге кодекс нигезләмәләре белән танышырга һәм хезмәт эшчәnlеге процессында, шул исәптән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәреннән файдаланып, аларны үтәргә тиеш.

4. Һәр муниципаль хезмәткәр Кодекс нигезләмәләрен үтәү өчен барлык кирәkle чаралар күрергә тиеш, э Россия Федерациясенең һәр гражданы муниципаль хезмәткәрдән Кодекс нигезләмәләре нигезендә үз-үзене totunu көтәргә хокуклы.

5. Кодексның максаты-муниципаль хезмәткәрләренең этик нормаларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләренең абуен, граждандарның дәүләт органнарына һәм жирле үзидарә органнарына ышанычын нығытуга ярдәм итү һәм муниципаль хезмәткәрләренең бердәм тәртип нормаларын тәэммин итү.

6. Кодекс муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан үз вазыфай бурычларын үтәүнен нәтижәлелеген арттыруга юнәлдерелгән.

7. Кодекс муниципаль хезмәт өлкәсендә тиешле әхлак, жәмәгать анында муниципаль хезмәткә ихтирамлы мөнәсәбәт формалаштыру өчен нигез булып тора, шулай ук муниципаль хезмәткәрләренең жәмәгать аны һәм әхлагы, аларның үз-үзләрен контролльдә totu институты буларак чыгыш ясый.

8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен белү һәм үтәү аларның һөнәри эшчәnlеге сыйфатын һәм хезмәттә үз-үзен тотышын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. Муниципаль хезмәткәрләренең хезмәт урынында үз-үзен тотышы принциплары һәм кагыйдәләре

9. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең төп принциплары муниципаль хезмәттә булу белән байле рәвештә Россия Федерациясе гражданнарының үз-үзләрен тотышының нигезе булып тора.

10. Дәүләт, жәмгыятың һәм гражданнар алдында жаваплылык тоеп, муниципаль хезмәткәрләр бурычлы:

а) дәүләт органнарының һәм жирле үзидарә органнарының нәтижәле эшен тәэммин иту максатларында вазыйфаи вазыйфаларны намус белән һәм югары профессиональ дәрәҗәдә башкару;

б) вазыйфаи бурычларын үтәгендә кеше һәм гражданнары расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатынан, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатынан үтәргә;

в) барлық физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тигез мәнәсәбәтне тәэммин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата алдан кисәтмәскә;

г) вазыйфаи бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, милек (финанс) һәм башка мәнфәгатынан бәйле гамәлләр кылмаска;

д) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарлары үзләренең һөнәри хезмәт эшнәнлеген тәэсир иту мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

е) гражданнар һәм вазыйфаи затлар белән эш иткәндә корректлылык һәм игътибарлылык курсәтергә;

ж) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә ҳөрмәт курсәтү;

з) төрле этник һәм социаль төркемнәренең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

и) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм иту;

к) аның абруена яки муниципаль орган абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл күймаска.

л) кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен тану, үтәу һәм яклау дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең төп мәгънәсен һәм әчтәлеген билгели;

м) үз эшчәнлеген тиешле дәүләт органы һәм жирле үзидарә органы вәкаләтләре чикләрендә, үзара эшчәнлек барышында жирле үзидарә органнарының функциональ оештыру структурасында субординацияне һәм аңа буйсынуны үтәп гамәлгә ашырырга;

н) нинди дә булса профессиональ яки социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, аерым гражданнарын, профессиональ яки социаль төркемнәренең һәм оешмаларның үзинең тиешле дәүләт органы һәм жирле үзидарә органы вәкаләтләре чикләрендә, үзара эшчәнлек барышында жирле үзидарә органнарының функциональ оештыру структурасында субординацияне һәм аңа буйсынуны үтәп гамәлгә ашырырга;

о) яллаучы (эш бириүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнен барлық очраклары турында хәбәр итәргә;

п) федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә, муниципаль хезмәт үтүгә бәйле вазыйфаларны үтәргә;

р) хезмәт, һөнәри этика нормаларын һәм эшлекле үз-үзенце тоту қагыйдәләрен үтәргә;

с) Россия һәм башка дәүләтләр халыкларының гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә түзәмлелек һәм ҳөрмәт курсәтү, төрле этник, социаль төркемнәр һәм конфессияләрнен мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алу, милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм иту;

т) муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи бурычларын намус белән башкаруында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыельырга, шулай ук аның абруена яки жирле үзидарә органы абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга;

у) мәнфәгатынан үтүгә башкаруында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыельырга, шулай ук аның абруена яки жирле үзидарә органы абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга;

ф) дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр hәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урынынан файдаланмаска;

х) дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы, аның житәкчесе эшчәнлегенә карата гавами фикерләрдән, фикерләрдән hәм бәяләрдән тыелырга, әгәр бу муниципаль хезмәткәрнен вазыйфаи бурычларына керми икән;

ц) дәүләт органында яки жирле үзидарә органында билгеләнгән ачык чыгышлар hәм хезмәт мәгълүматы бирү кагыйдәләрен үтәргә;

ч) дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы эше турында жәмғиятькә мәгълүмат бирү буенча массакүләм мәгълүмат чарагалары вәкилләре эшчәнлегенә ихтирамлы карага, шулай ук билгеләнгән тәртиптә дөрес мәгълүмат алуда ярдәм итәргә;

ш) Россия Федерациясе территориясендә товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр hәм граждан хокукларының башка объектларына чит ил валютасында (шартлы акчалата берәмлекләрдә) бәяне билгеләүдән, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чарагаларында халык алдында чыгышлардан тыелырга, - Россия Федерациясе резидентлары арасында килешүләр суммасы, Россия Федерациясе бюджет системасының барлык дәрәҗәләрдәге бюджет курсәткечләре, дәүләт hәм муниципаль бурыч алулар, дәүләт hәм муниципаль бурыч күләме, мәгълүматларны төгәл тапшыру өчен кирәк булган йә Россия Федерациясе законнарында, Россия Федерациясенең халықара килешүләрендә, эшлекле әйләнешнең гореф-гадәтләрендә каралган очраклардан тыш;

щ) аның жаваплылығы өлкәсендә булган ресурслардан мөмкин кадәр нәтижәлерәк файдалануны тәэмин итүгә дайми омтылырга;

ы) үз вәкаләтләре кысаларында миллитара hәм конфессиональара татулыкны нығытуга, Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен hәм мәдәниятен саклап калуга hәм үстерүгә, мигрантларны социаль hәм мәдени адаптацияләүгә, миллитара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чарагаларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырырга;

э) барлык физик hәм юридик затларга hәм оешмаларга тигез, тигез мөнәсәбәтне тәэмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, hөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга hәм оешмаларга өстенлек бирмәскә hәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, гражданнарга hәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;

11. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, конституциячел hәм федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын үтәргә тиеш.

12. Муниципаль хезмәткәрләр үз эшчәнлегендә сәяси, икътисадый максатчанлыктан чыгып йә башка мотивлар буенча законнарын hәм башка норматив хокукий актларны бозмаска тиеш.

III. Муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциягә каршы үз-үзләрен тотышы стандарты

13. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция куренешләренә каршы торырга hәм аны профилактикалау буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә чарагалар күрергә тиеш.

14. Муниципаль хезмәткәрләр алар тарафыннан вазыйфаи бурычларны үтәгендә мәнфәгатьләр каршылығына кітерә яки кітерә торган шәхси кызыксынуга юл қуймаска тиеш. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә hәм вазыйфаи бурычларны үтәгендә муниципаль хезмәткәр үзенен шәхси кызыксынуы булуы яки аның вазыйфаи бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясавы турында белдерергә тиеш.

15. Муниципаль хезмәткәр үзе hәм Татарстан Республикасы законнарында каралган үз гайлә әгъзаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте hәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) hәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте hәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә бурычлы.

16. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә, Россия Федерациясе прокуратурасы органнарына яки башка дәүләт органнарына, аны коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында, нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнен барлық очраклары турында хәбәр итәргә бурычлы. Коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәрнамә, әлеге фактлар буенча тикшерү уздырылган яки үткәрелгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәрнен вазыйфаи бурычы булып тора.

17. Муниципаль хезмәткәргә физик һәм юридик затлардан (буләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, матди характердагы хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорттан файдаланган очен түләү һәм башка буләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә буләкләр алу тыела. Беркетмә chartedары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми chartedар белән бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә альнган буләкләр жирле үзидарә органы миля дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазыйфасын били, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш.

18. Муниципаль хезмәткәр дәүләт органында яки жирле үзидарә органында гамәлдә булган Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул ителгән нормаларны һәм таләпләрне үтәгендә хезмәт мәгълүматын эшкәртә һәм тапшыра ала.

19. Муниципаль хезмәткәр мәгълүматның куркынычсызлығын һәм конфиденциальлеген тәэмин итү буенча тиешле chartedар күрергә, вазыйфаи бурычларын үтәү белән бәйле рәвештә ана билгеле булган санкцияләнмәгән рөхсәт өчен жаваплы булырга тиеш.

20. Житәкчे булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

21. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр алар өчен профессиональлек, мактауга лаек Репутация үрнәге булырга, жирле үзидарә органында яисә аның бүлекчәсендә мораль-психологик климатның нәтиҗәле эшләве өчен уңай шартлар тудыруга ярдәм итәргә тиеш.

22. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр чакырылган:

- мәнфәгатынан булдырмау һәм жайга салу буенча chartedар күрү;
- коррупцияне кисәту буенча chartedар күрү;
- муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр һәм ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска.

23. Муниципаль хезмәткәр башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион куркыныч тотышына юл куймауларына, үз үз үз-үзләрен тотышына намуслылык, гаделлек һәм гаделлек үрнәген күрсәтергә тиеш.

24. Муниципаль хезмәткәр башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр, әгәр дә ул мондый гамәлләрнән яисә гамәл кылмаска юл куймаса, этика принципларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен бозучы хезмәткәрләрнең гамәлләре яки гамәлләре өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә жавап tota.

IV. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышы буенча тәкъдим итүче этик кагыйдәләр

25. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт урынында кеше, аның хокуклары һәм ирекләре-ин югары һәзинә, һәм һәр граждан шәхси тормышының кагылгысызлығына, шәхси һәм гайлә серенә, намусын, абурун, үзенен яхшы исемен яклауга хокуклы.

26. Муниципаль хезмәткәр үз-үзен тотышында тыельшып кала:

- женес, яше, расасы, милләте, теле, гражданлыгы, социаль, мөлкәти яки гайлә хәле, сәяси яки дини естенлек бирү билгеләре буенча дискриминацион характеристдагы теләсә кайсы төр фикерләр һәм гамәлләр;

б) дорфалық, кимсетүчәнлек, гаепсезлек, алдан кисетулар, хокуксыз, лаексыз гаепләүләрне белдерү;

в) янаулар, мыскыллау белдерүләр яки реплик, нормаль аралашуга комачаулаучы яки хокукка каршы тәртипне китереп чыгаручы гамәлләр;

г) хезмәт кинәшмәләре, әңгәмәләр, гражданнар белән бүтән хезмәт аралашу вакытында тәмәке тарту;

д) эйләнә-тирәдәгеләр тарафыннан ришвәт алышык яки ришвәт бирү турында үтенеч буларак кабул итегергә мөмкин булган теләсә нинди әйтемнәр, жестлар, гамәлләр.

27. Муниципаль хезмәткәрләр коллективта эшлекле мөнәсәбәтләр урнаштыруга һәм бер-берсе белән конструктив хезмәттәшлек урнаштыруга ярдәм итәргә тиеш. Муниципаль хезмәткәрләр әдәпле, ягымлы, әдәпле, игътибарлы булырга һәм гражданнар белән аралашуда түзәмлек күрсәтергә тиеш.

28. Муниципаль хезмәткәрнең тышкы кыяфәте, хезмәт шартлары һәм хезмәт чарасы форматына бәйле рәвештә, гражданнарның дәүләт органнарына һәм жирле үзидарә органнарына ихтирамлы мөнәсәбәтенә, рәсмилеге, тыйнаклыгы, традициясе, пәхтәлеге белән аерылып торган гомум кабул ителгән эш стиленә туры килергә тиеш. Тышкы кыяфәтне формалаштырганда районның жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләренә эш итәргә тиешле төп кагыйдә-киемдә эшлекле стильне саклау. Төп элемент булып эшлекле костюм тора.

V. Кодекс нигезләмәләрен бозган өчен жаваплылык

29. Муниципаль хезмәткәрләргә Кодекс нигезләмәләрен бозу факты Чүпрәле муниципаль районы жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләренең, муниципаль вазыйфаны биләүче затларның хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссия утырышында каралырга тиеш, һәм, Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда, муниципаль хезмәткәргә юридик жаваплылык чарагарын куллануга китерә.

Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен үтәү аттестацияләр үткәргәндә, югарыдагы вазифаларга тәкъдим итү өчен кадрлар резервын формалаштырганда, шулай ук дисциплинар жәза биргәндә исәпкә алына.